

Tiltaksrapport 2022 – foreløpig

Gjennomførte tiltak, utredninger, planer og prosjekter

Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområde

Innhold

1	Rammer og føringer for 2022	3
2	Tiltak i verneområder	4
2.1	Restaurering av slåtteområde i Kvænangsbotn	4
2.2	Natursti Kvænangsbotn	4
2.3	Reparasjon bruer og klopper Gearbbet.....	5
2.4	Ny klopp/bru mot Gearbbet.....	5
2.5	Forsterkning av sti/veg mot Dalstuene.....	6
2.6	Arrangement – skoleopplegg Dalstuene	7
2.7	Informasjonstiltak.....	8
2.8	Restaurering ferdselsvei i Navitdalen.....	8
2.9	Oppfølging av tiltak fra 2021	9
2.9.1	Ny hengebru	9
2.9.2	Gapahuk og rasteplass ved Rundvannet	10
2.10	Oppsummering – tiltak i verneområdene 2022	12
3	Planer, utredninger og prosesser	13
3.1	Oversetting av nettsider – «Kvanangsbotn-Navitdalen» - til samisk	13
3.2	Oppfølging av bevaringsmål verneområdene	13
3.3	Bidrag til etablering av et besøkssenter i sammenheng med innfallsport Sørstraumen.....	13
3.4	Mulig prosjekt for skjøtsel Skorpa – Nøklan landskapsvernområde.....	14
3.5	Videreutvikling av nye administrative nettsider for verneområdestyret - oppfølging 14	
3.6	Skjøtelsprosjektet – tilknyttede tiltak	14
3.7	Etablering av bildebank på nett.....	14

Vedlegg:

[1. vedlegg 1]

1 Rammer og føringer for 2022

Miljødirektoratet har i brev av 18.11.2021 gitt føringer for bruk av tiltakspostene.

Midler til tiltak i verneområder – overordnet mål er at naturtilstanden i verneområder opprettholdes og bedres. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltningsplan, skjøtselsplan eller besøksforvaltningsstrategi. Det er utarbeidet en egen strategi for bruk av midler som følger av regjeringens «[Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene](#)» fra 2019. Prioritering i 6 kategorier - 1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene 2. Løpende skjøtselstiltak 3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging 4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk 5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder 6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.). Midlene fra Miljødirektoratet skal fortrinnsvis være del-finansiering ved opparbeiding av større tilretteleggingstiltak. Det vil være høy terskel for tildeling av midler for tiltak som er mer omfattende og mer inngrep enn «enkel tilrettelegging». Forvaltning av kulturminner gjøres normalt med midler over kulturminnemyndighetenes budsjettposter.

Om behov for og midler til andre formål - Forvaltningsplaner og bevaringsmål – det legges stor vekt på *effektmåling av tiltak*. Det betyr at myndighetene forventes at midlene som benyttes skal bedre naturtilstanden. Bevaringsmål skulle etableres i løpet av 2021. Verneområdestyret har hatt en prosess på dette høsten 2021 bla med dialog med Miljødirektoratet og SNO. Styret vedtar målene endelig 7.januar 2022. Bevaringsmålene er ført i fagsystemet «NatStat» i desember 2022.

Revisjoner av tiltaksplan

Tiltaksplan ble vedtatt første gang 7. januar 2022. Den har vært justert to ganger. Siste reviderte plan i vedlegg.

2 Tiltak i verneområder

Dette er tiltak som er gjennomført med bevilgning i 2022

2.1 Restaurering av slåttemark i Kvænangsbotn

I henhold til Skjøtselsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde (vedtatt 7.januar 2022) ble det søkt om midler til restaureringstiltak. Det ble søkt om midler til restaurering av inn til 3,5daa. Det er klare forventninger om at siden prosjektet er prioritert, så er det signal om det også omfatter en godkjenning for gjennomføring av nødvendige tiltak i årene fremover.

Det er verneområdestyret som er ansvarlig for prosjektet/tiltaket. Statskog SF ved Fjelltjenesten, i kraft av å være grunneier, ble tilbudt oppdraget direkte med hjemmel i naturmangfoldloven §47 (at økonomiske fordeler med skjøtsel skal tilfalle grunneier/rettighetshaver). Grunnlag for skjøtselsarbeidet er godkjent skjøtselsplan og en avtale som detaljerer tiltaksgjennomføring.

Statskog Fjelltjenesten har levert rapporter etter hver arbeidsperiode. Disse beskriver framdrift i tiltaket gjennom året. Se vedlegg.

Disponering Kr 160 000,-.

2.2 Natursti Kvænangsbotn

Det finnes en eksisterende kultursti i Kvænangsbotn som formidler naturbruk og tradisjonskunnskap på veien inn til Dalstuene. Det er Kvæningen kommune som var ansvarlig for denne i sin tid, trolig på 90-tallet. Nord-Troms museum har planer om å revidere kulturstien.

Verneområdestyret ønsker å bidra til skilting av en natursti i tilknytning. Det vil si med fokus på informasjon om natur- og verneverdier. Det legges opp til å bruke skiltstolper og vippeskilt jmf merkevarestrategien.

Vi legger også opp til at informasjonen på skiltene skal være både på samisk, kvensk, engelsk og norsk.

Prosjektet er delvis gjennomført med produksjon og innkjøp av stolper og arbeid med tekster til skilter. Utarbeiding av tekster, oversetting av tekst til tre språk, trykking og oppsetting av stopler må gjennomføres i 2023.

Disponering Kr 27 500,-*Stolper ferdig produsert**Eksempel «vippeskilt» ikke produsert*

2.3 Reparasjon bruer og klopper Gearbbet

Verneområdestyret finansierte tre bruer/klopper på stien mot Gearbbethytta i 2017. I 2020 ble det flomskader på disse.

Disponering Kr 3400,-

2.4 Ny klopp/bru mot Gearbbet

Det var ønske om bygging av bru/klopp der Ruossabakken renner inn i Nordbotnelva. Den bygges i samme stil som de øvrige klopper/bruer langs veien, og var ment å sikre adkomst til Gearbbetdalen selv når det er flom i elvene.

Disponering Kr 13 200,-

Nye flombruer over Ruoassabekken på veien mot Gearbbet. Bruene er senere malt og det er laget rekkverk.

2.5 Forsterkning av sti/veg mot Dalstuene

Behov or forsterkning av vei på tre lokaliteter. Når det er fuktig i marka slites veien betydelig i sammenheng med tilsyn av reingjerde og annen ferdsel inn til Dalstuene.

Det ble drøftet flere løsninger, men det ble bestemt å teste en løsning med legging av fiberduk, pukk og grus på en strekning ca 230 meter.

Disponering Kr 90 000,-

Kartet viser hvor det er gjort tiltak

Bildet viser før-situasjon på del av strekningen

2.6 Arrangement – skoleopplegg Dalstuene

Arrangement og formidlingsopplegg knyttet til natur og kultur i indre Kvænangen. Spesielt ved Dalstuene i samarbeid med Nord-Troms museum. Det ble gjennomført et skoleopplegg for 8.trinn 1. september. Fokus på skogen som ressurs og verktøy generelt og om Dalstuene spesielt. Opplegget inneholdt framstilling av «russeolje» fra bjørkenever, framstilling av tjære fra røtter, bruk av tjære, bruk av verktøy som naver og okshøvel, bruk av barkekniv for å barkedekke stokker til Dalstuene. Mellom øktene ble det snakket en del om både verneområdene og om historien til Dalstuen. Midlene er brukt til transport.

Disponering Kr 4100,-

Over: Framtilling av «russeolje» av bjørkenever
Under: En navar

Over: Framtilling av tjære i minimile
Under: barking av torvholdsstoker

Over: Bruk av okshøvel

Over: bruk av tjære. Smøring av vegg.

2.7 Informasjonstiltak

Formidling gjennom skilting og annet materiell. Det er satt opp skiltavler ved innfallsporter og det skal utarbeides plakater til disse.

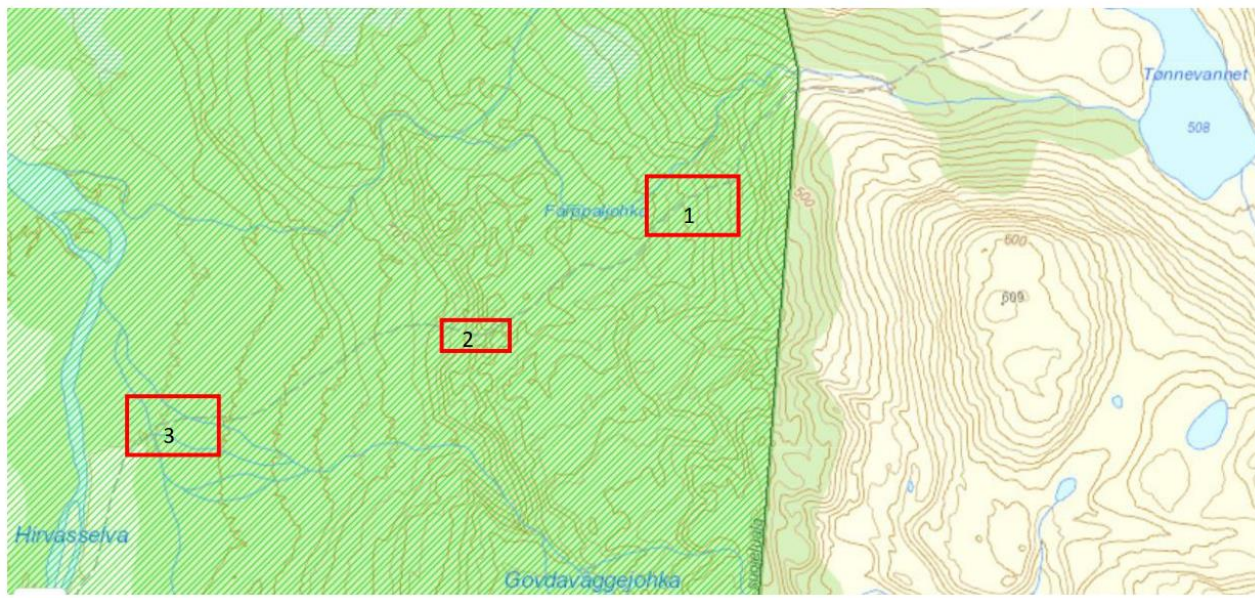
Antatt disponering Kr 10 000,-

2.8 Restaurering ferdselsvei i Navitdalen

I sammenheng med at det skal etableres bevaringsmål for ferdselsvei i Navitdalen var det ønske om å teste ut alternative metoder for restaurering/forsterkning av utflytende kjørespor på flate lyngmoer samt tiltak for tilbakeføring av naturtilstand på slitte områder. Det ble gjennomført en befaring og planlegging av tiltak sommeren 2022. Det ble valgt ut tre lokaliteter mellom Tønnevatn og Hirvasselva. Det gjelder i hovedsak å bygge opp en vei i bakken som tåler vannavsig og ferdsel med ATV, men som ikke er veldig kostbar.

Antatt disponering Kr 55 000,-

Tiltak på strekningen Tønnevannet til Hirvasselva i Navitdalen

2.9 Oppfølging av tiltak fra 2021

Noen prosjekter/tiltak som ble finansiert i 2021 ble ikke slutført og ble dratt med over i 2022.

2.9.1 Ny hengebru

Arbeidet med hengebrua ble skjøvet over til 2022. I løpet av våren og forsommeren ble det montert dekke, satt gjerde og andre mindre tiltak. Brua har vært funksjonell for bruk hele sommersesongen 2022. Det var igjen stor flom i Kvænangselva, men ved flomtopp var det om lag 90 på det laveste. Brua fungerer ellers bra og har forenklet adkomst til Dalstuene. Ved stor flom må alternativ sti brukes.

2.9.2 Gapahuk og rasteplass ved Rundvannet

Gapahuken ved Rundvannet har vært funksjonell og i bruk hele 2022. Men, på grunn av manglende leveranse av materialer ble ikke gapahuken ferdigstilt helt før høsten 2022. Det fremstår nå som en flott turmål kun ett par hundre meter fra parkeringsplassen ved Rundvannsbekken.

Det er disponert Kr 26 900,-

2.10 Oppsummering – tiltak i verneområdene 2022

Pr 20.november 2022

Nr	Kort beskrivelse tiltak	av	Samarbeids-aktører	Hvem gjennomføres	Mulig gjennomføring	Andel % VO styret	Omsøkt best.dialog	Bevilgning	Revidert 29.aug	Disponering 2022	Kommentar
1	Restaurering av inn til 3 daa slåttemark.		SNO/Fjelltjenesten	Fjelltjenest	2022		kr 165 000	kr 160 000	kr 160 000	kr 160 000	Ikke fakturert
2	Natursti Kvænangsbotn		NT museum, andre	VO styret	2022	100	kr 110 000	kr 60 000	kr 30 000	kr 27 500	Utbetalt
3	Reparasjon bruer/klopper		Arbeid to dagsverk	SNO?	2022		kr 3 400	kr -	kr 6 583	kr 3 400	Utbetalt
4	Ny klopp/bru på sti til Gearbbet			SNO?	2022		kr 45 000	kr 15 000	kr 14 000	kr 13 200	Utbetalt
5	Forsterkningstiltak ved sti/veg mot Dalstuene			SNO?	2022		kr 120 000	kr 60 000	kr 90 000	kr 90 000	Utbetalt
6	Arrangement		Nord-Troms	Vo-styret	2022		kr 25 000	kr 20 000	kr 10 000	kr 4 100	Utbetalt
7	Informasjonstiltak			Vo styret	2022		kr 30 000	kr 30 000	kr 10 000		Ikke avklart
8	Forsøk restaurering Navitdalen			Vo styret	2022		kr 80 000	kr 55 000	kr 55 000		Ikke avklart
ny	Restarbeid gapahuk og stolpe veisløp			Vo styret	2022			kr -	kr 24 417	kr 26 869	Utbetalt
							kr 578 400	kr 400 000	kr 400 000	kr 325 069	
	REST								kr -	kr 74 931	

3 Planer, utredninger og prosesser

Under dette avsnittet omtales arbeid og prosesser som har krevd ekstra finansiering og/eller som gjøres med eksisterende timeressurser av forvalterne.

3.1 Oversetting av nettsider – «Kvanangsbotn-Navitdalen» - til samisk

Som del av tiltaksplan for 2021 ble nettsidene <https://kvanangsbotn-navitdalen.no/> ferdigstilt på norsk. På begynnelsen av året ble teksten oversatt til engelsk og lansert på begynnelsen av 2022. I løpet av 2022 er også sidene oversatt til samisk.

Disponering Kr 43 250,-

3.2 Oppfølging av bevaringsmål verneområdene

I henhold til føringer fra 2021 skulle det utarbeides bevaringsmål for hvert verneområde som skal legges inn i fagsystemet NatStat og følges opp i årene fremover. Dette arbeidet omfatter en gjennomgang og oppdatering av sårbarhetsvurderinger. Det er laget egen plan for bevaringsmål i Kvænangsbotn og Navitdalen 2022.

3.3 Bidrag til etablering av et besøkssenter i sammenheng med innfallsport Sørstraumen

Innfallsporten Sørstraumen bør videreutvikles. Det er tatt initiativ fra flere hold. Det er jobbet med etablering av et besøkssenter for reindrift, og forvalterne har bidratt i skriving av søknader og i arbeidsgruppe/styringsgruppe. Arbeidet fortsetter i 2023.

3.4 Mulig prosjekt for skjøtsel Skorpa – Nøklan landskapsvernområde

Verneområdestyret har hatt sonderinger med statsforvalteren, Miljødirektoratet, Kvæningen kommune, Sametinget og Troms Fylkeskommune om mulig prosjekt for mer aktiv samordning av arbeid og forvaltning på Skorpa og Nøklan. Hvis det lykkes med å finansiere et prosjektarbeid på 2-3 år er verneområdestyret villig til å ta over som forvaltningsmyndighet for landskapsvernområdene i løpet av 2023.

3.5 Videreutvikling av nye administrative nettsider for verneområdestyret - oppfølging

I tillegg til innføring av ny publikumsrettet side for verneområdene skal de gamle administrative nettsidene også byttes ut – www.nasjonalparkstyre.no. Det betyr en del arbeid med flytting og re-etablering av data. Arbeidet er delvis gjennomført-

3.6 Skjøtselsprosjektet – tilknyttede tiltak

I sammenheng med skjøtselsprosjektet er det interesse for å knytte til andre tiltak/prosjekter fra andre aktører. Det er foreløpig idéer til tiltak fra NT museum, Kvæningen språksenter. Vi ser også muligheter for samarbeid med skole, kommune og andre lokale aktører. Opplegg for 8. trinn var ledd i dette arbeidet. For øvrig er ikke drøftingene kommet lengre. Vi forventer oppfølging i 2023.

3.7 Etablering av bildebank på nett

Verneområdestyret har etablert en bildebase på nett i samarbeid med flere andre verneområdestyrer i Troms og Finnmark. Se - <https://kvanangsbotn-navitdalen.imageshop.no/1411825> . Samtidig er skjermtjenesten fra Zpin avsluttet.

Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder

Totalt omfatter vernet 104,4 km² i Kvænangsbotn og 187,7 km² i Navitdalen, begge områdene ligger i sin helhet i Kvæningen kommune i Troms.

Verneformålet er bl.a. å ta vare på natur- og kulturlandskap med variert og særpreget skog-, fjell og vassdragsnatur som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

Verneformålet i Kvænangsbotn og Navitdalen omfatter også å ta vare på særpreget flora og fauna. Begge landskapsvernområdene inneholder mange ulike natur- og vegetasjonstyper, hvorav noen er regionalt sjeldne. Det er funnet flere rødlistearter både av dyr og planter i begge områdene.

Vernet er også til for å bevare mulighet for friluftsliv og ta vare på spor av tidligere tiders bruk av og i områdene.

Kontaktinformasjon Kvænangsbotn og Navitdalen Vo styre

Telefon:	+47 77642221
E-post:	kvanangsbotnognavit.lvo@fylkesmannen.no
Nett:	www.nasjonalparkstyre.no
Post:	Co/ Fylkesmannen i Troms, PB 6105, 9291 Tromsø
Besøksadresse:	Hovedveien 2, 9151 Storslett Og/eller Kvæningen næringsbygg/Árres, Sørstraumen